

BRABANTS GOUD

DE GEELDERS • HET DOMMELDAL • DE BEERZE

Om het Natuurnetwerk Brabant te realiseren, verwerft ARK Rewilding Nederland gronden in Het Groene Woud. Dat doen we in het kader van het natuurrealisatieproject Brabants Goud in Het Groene Woud. De ARK-methode: we verwerven gronden, zorgen voor de natuurinrichting en het tijdelijk beheer ervan. De laatste maanden zijn er relatief veel gronden gekocht. Voorbeelden van onze meest recente Brabants Goud-aankopen zijn een perceel in Boxtel (aan de Dommel) en in Schijndel (nabij Wielse Kamp).

#NOFILTER

NOORDERLICHT BOVEN HET
GROENE WOOD

Spectaculaire lichten boven Het Groene Woud op 19 januari. Toen was vanaf circa 22.00 uur het noorderlicht te zien, veroorzaakt door uitbarstingen op de zon. Bij dit fenomeen komen grote hoeveelheden geladen deeltjes (plasma) vrij die met hoge snelheid naar de aarde worden geslingerd. Resultaat: felgroene en roze lichten die, zonder bewolking, niet te missen zijn.

Prachtig noorderlicht boven Het Groene Woud op 19 januari jl.
DIRK EJKEMANS

Handen uit de mouwen voor 't Broekbos-deelnemers Daan en Jackie en begeleider Marc Kaasenbrood (links).

ANNE VEENS

SCHIJNDELSE STAPSTEEN

‘VÉÉL MEER DAN 0,42 HECTARE’

Perceel L293 van ARK Rewilding Nederland ligt in Schijndel en beslaat minder dan een halve hectare. Toch is de waarde ervan groot: mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werken hier, samen met ARK, aan nieuwe en robuuste natuur. Anne Veens liep een winterochtend met de deelnemers mee en maakte daar een verslag van.

De deelnemers zijn van stichting 't Broekbos die dagbesteding biedt aan jongeren en jongvolwassenen uit de regio. Op het perceel legden ze in de afgelopen maanden struweel aan en plantten ze bomen, naast de poel die ze al groeven. “Deze mensen hebben tegenslag gekend, maar de natuur oordeelt niet”, zegt begeleider Marc Kaasenbrood. “Het buiten werken is concreet en overzichtelijk voor ze. Bovendien zien ze direct resultaat van hun inspanningen.” Volgens ARK-projectleider Anne Herpers vormt deze 0,42 hectare straks een belangrijke stapsteen voor dieren die Het Groene Woud doorkruisen. “Houtwallen en struiken bieden rust- en broedplekken; de poel trekt amfibieën aan. Het wordt een welkome oase.” [Lees hier het volledige artikel.](#)

Het ARK-perceel waar dankzij deelnemers van 't Broekbos een flinke rij bomen komt te staan.

ANNE VEENS

JOEP STEUR MONITORT VLINDERSTAND

**‘GOED DOORDACHT BEHEER IS
ESSENTIEEL’**

Tussen 2021 en 2026 deed vlinderkenner Joep Steur tientallen vlinderinventarisaties op ARK percelen in De Geelders, Gasthuiskamp, Leemskuilen en bij de Eekhoorn. Hij keek daarbij zowel naar dag- en microvlinders als naar overdag-actieve en schuilende nachtvlinders. Zijn bevindingen laten zien dat het hier opvallend goed gaat met de vlinderstand. Volgens hem is dat te danken aan de gunstige omstandigheden waarbij wilde bloemen massaal mogen groeien.

Joep: “Toen ARK in 2021 de voormalige landbouwpercelen in beheer kreeg, was de natuurwaarde er laag. Dat veranderde snel dankzij aanplant van diverse bomen en struiken en de spontane opkomst van nectarplanten zoals akkerdistel, pinksterbloem en boterbloem. Als deze nectarbronnen, maar ook brandnetel, massaal mogen groeien, zie je dat er opvallend

Dit perceel aan de Buxtelseweg in De Geelders is ingezaaid met lupine, boekweit en kruisbloemigen. Op de dag van deze foto werden binnen één uur maar liefst zeven dagvlindersoorten waargenomen. • JOEP STEUR

snel diverse soorten dagvlinders te zien zijn.” Vooral nog waren dit vooral de ‘gewone’ soorten zoals dagpauwoog, atalanta, distelvlinder en witjes. Ook verschenen er in het eerste jaar veel andere insecten. “Dat deze percelen aan bestaande natuurgebieden grenzen, hielp daarbij mee: soorten hoefden niet van ver te komen om de nieuwe leefgebieden te koloniseren.”

POSITIEVE ONTWIKKELING

Volgens Joep laten de inventarisaties in de jaren erna duidelijk zien dat de leembossen zich hier positief ontwikkelen. “De toename van insecten, en daarmee ook van vogels en andere dieren, is een directe reactie op de verbeterde structuur en variatie in het landschap.” Zijn toekomstverwachtingen zijn positief. “Het bos wordt een stuk groter en robuuster waardoor negatieve invloeden van buiten kleiner worden.”

Lees verder op pagina 4

Vervolg van pagina 3

BEHEER IS ESSENTIEEL

Om deze positieve ontwikkeling vast te houden, is goed doordacht beheer volgens Joep essentieel. “Bij voormalige landbouwpercelen met een lage natuurwaarde is grootschalig ingrijpen geen probleem en juist gewenst. Maar zodra die waarde stijgt, moeten maaien, begrazen, kappen en beplanten zorgvuldig worden afgestemd op de aanwezige dagvlinders”, vindt hij. “Want als je begroeiing rigoureuus weghaalt, leidt dat tot een flinke afname van het aantal vlinders. Bovendien schaden ongecoördineerde, grootschalige ingrepen direct kwetsbare soorten.” Het volledig laten dichtgroeien van dreven is ook niet de bedoeling, want dat betekent een achteruitgang van veel (andere) insecten en zonminnende flora. Volgens Joep zit de oplossing in kleine, gerichte maatregelen. Zoals het creëren van bloemrijke open plekken. “Kijk maar naar het heidegebiedje Het Speet, Kiskes Wei vol orchideeën en de bloemrijke graslanden in de Leemskuilen. Soorten als groentje, heideblauwtje, gewone heispanner, boterbloempje en gestreepte bremspanner profiteren ervan, net zoals andere

flora en fauna die je niet gauw in bossen en op dreven ziet. Of neem een ingezaaid perceel met gele mosterd in de Gasthuiskamp: dat trekt in september en oktober grote aantallen dagvlinders aan, vooral klein geaderd witje en klein koolwitje. In combinatie met het leembos en diverse poelen ontstaan zo totaal andere biotopen die resulteren in een rijk mozaïeklandschap.”

ZELDZAME ZOOMVLEKSPANNER

Joep doet op heel veel plekken in Het Groene Woud vlinderinventarisaties. In de leembossen van De Mortelen en De Scheeken nam hij de zeldzame zoomvlekspanner waar. “Twee ‘kakelverse’ exemplaren. Dat wijst erop dat ze ter plekke zijn uitgekomen of van heel dichtbij kwamen. Ook die gebieden blijken dus uitstekend geschikt voor bijzondere soorten.”

De zoomvlekspanner. • JOEP STEUR

BRABANTSE DASSEN DOEN HET GOED

MOOIE RESULTATEN BIJ DE 'BUREN'

In het najaar van 2025 concludeerde dassenexpert Ton Popelier al: de dassenpopulatie in Het Groene Woud is de afgelopen decennia opvallend gegroeid. "Er is sprake van een gezonde en stabiele populatie en de dieren zijn goed gesettled in de regio", zei hij toen. Maar hoe zit het met de aanwezigheid van dit schuwe, nachttactieve dier net buiten Het Groene Woud?

*De das lijkt een blijvertje in Brabant.
MIGNON VAN DEN WITTENBOER*

Goed! Althans... in de driehoek 's-Hertogenbosch-Tilburg-Raamsdonksveer. Dat blijkt uit het jaarverslag 2025 van de Dassenwerkgroep Loonse en Drunense Duinen. Dat laat zien dat de dassenpopulatie in het duingebied zich positief ontwikkelt: in 2025 werden er 422 dieren geteld, een groei van 21 ten opzichte van het jaar ervoor. Ook het aantal bewoonde burchten nam toe. Net zoals in Het Groene Woud ligt ook hier een herintroductieproject (1999) aan het succes ten grondslag. Nieuwsgierig naar de ontwikkeling van deze populatie duinbewoners? [Lees hier het jaarverslag](#) van de Dassenwerkgroep Loonse en Drunense Duinen.

KRACHTIGE IMPULS VOOR VERWILDERING

PLANTDAG TREES FOR ALL

Op de Wielse Kamp in Schijndel transformeert ARK voormalige landbouwgrond in robuuste natuur. Om de verwildering een zetje te geven, hebben donateurs van Trees for All er op 3 februari maar liefst 3.000 bomen en struiken geplant. De komende decennia groeien de prille stekjes uit tot een biodivers bos vól zomereiken, sporkehout, zwarte populieren en tal van andere autochtone soorten.

Trees for All-donateurs staken de handen uit de mouwen op de Wielse Kamp (3 februari 2026.

DIRK EIJKEMANS

ARK maakte het perceel in de afgelopen periode natuurklaar en herstelde hiervoor onder meer de bodemstructuur en de hydrologie. Met de aanplant op 3 februari is de leembosontwikkeling ook hier gestart. Zoetjesaan zal deze aansluiting gaan vinden met omliggende natuur waardoor de leefruimte voor bosflora, insectensoorten, bosvogels en zoogdiersoorten toeneemt.

Wist je dat ARK ook in het Brabants-Limburgse Kempen-Broek al sinds 2010 natuur herstelt? Ook daar helpt Trees for All sinds kort mee om via de aanplant van bomen en struiken bestaande natuurgebieden met elkaar te verbinden.

NIEUWE GRONDAANKOPEN

MEER NATUUR IN BOXTEL EN SCHIJNDEL

Zeer recent hebben we in Het Groene Woud twee nieuwe percelen landbouwgrond aangekocht voor de ontwikkeling van wilde natuur. Het gaat om een terrein van ruim drie hectare aan de Dommel in Boxtel en een perceel nabij De Denneboom en Wielse Kamp in Schijndel.

Dit perceel op Wielse Kamp transformeerde ARK eerder al in toekomstbestendige natuur. De nieuwe aankoop ligt vlakbij.
DIRK EJKEMANS

Opvallend is dat er in korte tijd meerdere grondaanbiedingen binnenkwamen. Zo werden eind januari in één week tijd drie verschillende percelen bij ons aangeboden, allemaal rond De Geelders. Deze toename hangt enerzijds samen met de huidige prijsontwikkelingen. Anderzijds speelt ook de zorgvuldige manier mee waarop ARK met verkopers omgaat. Een reputatie om te koesteren bij alle aankopen die nog komen.

VRAGEN STAAT VRIJ!

Deze nieuwsbrief is een initiatief van het Geeldersberaad, het Dommelberaad en het Beerzeberaad. Heb je vragen, opmerkingen of suggesties? Mail ze naar ARK-projectleider Ger van den Oetelaar: ger.vandenoetelaar@ark.eu. Inmiddels ontvangen meer dan 1.635 geïnteresseerden de nieuwsbrief direct in hun mailbox en wordt hij in vele netwerken verspreid. Heb je deze nieuwsbrief via-via ontvangen en wil je deze voortaan rechtstreeks van ARK toegestuurd krijgen? Stuur dan een e-mail naar info@ark.eu onder vermelding van 'Aanmelden nieuwsbrief Brabants Goud'. Wilt u zich afmelden? Dat kan eveneens via info@ark.eu onder vermelding van 'Afmelden nieuwsbrief Brabants Goud'.

GEELDERSBERAAD: Provincie Noord-Brabant, Groen Ontwikkefonds Brabant, gemeenten Sint-Michielsgestel, Boxtel, Meijerstad, Waterschap De Dommel, ZLTO, Brabants Landschap, Staatsbosbeheer, Bosgroep-Zuid, Marggraff Stichting, Harry Suilen Advies en ARK Rewilding Nederland.

DOMMELBERAAD: Provincie Noord-Brabant, gemeenten Sint-Michielsgestel, Boxtel, Meijerstad, Son en Breugel, Waterschap De Dommel, Brabants Landschap, Staatsbosbeheer, Harry Suilen Advies, Rentmeesters Meijs en Van Soest en ARK Rewilding Nederland.

BEERZEBERAAD: Natuurmonumenten, Provincie Noord-Brabant, Brabants Landschap, Waterschap De Dommel, gemeente Oirschot, Meijs Rentmeesterskantoor en ARK Rewilding Nederland.